

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.04.2016
Avaldamismärge: RT I, 24.03.2016, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
16.03.2016 otsus nr 751

Raudteeseaduse ja ühistranspordiseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 09.03.2016

§ 1. Raudteeseadusestehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 1 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Avalikuks kasutamiseks määratud raudtee (edaspidi *avalik raudtee*) ja sellega ühenduses oleva raudtee rööbastee laius on 1520 mm, 1524 mm või 1435 mm.”;

3) seadust täiendatakse §-ga 2¹ järgmises sõnastuses:

„§ 2¹. Raudteeinfrastruktuur

(1) Raudteeinfrastruktuur koosneb järgmistest osadest, mis on raudteega ehituslikult või sihtotstarbeliselt seotud:

1) raudteemaa;

2) rööbastee ja muldkeha, mille hulka kuuluvad süvendid, veeviimarid, rennid, truubid, taimed mulde nõlvade kaitseks ning piirded, hekid, tarad ja tulekaitsevööndid;

3) oote- ja laadimisplatvormid, sealhulgas platvormid, mis asuvad reisi- ja kaubajaamades, teepeenrad, jalgteed ning seadmed pöörangute ja ristmete soojendamiseks;

4) raudteesillad, -truubid ja muud viaduktid, tunnelid, kaetud süvendid ja jalakäijate tunnelid ning tugiseinad ja -rajatised;

5) raudteeületuskohad ja nendega seotud maanteeliikluse ohutuse tagamise seadmed;

6) raudtee pealisehitis, mille hulka kuuluvad rööpad, riströöpad ja kontrarööpad, liiprid ja teetõkkeseadmed, rööpmestiku väiksemad tarvikud, killustik- ja liivballast, pöörmehed, ristmed ning pöördesillad;

7) raudteemaal asuvad reisijatele ja kaupadele mõeldud juurdepääsuteed, sealhulgas raudteemaal asuvad juurdepääsu võimaldavad sõiduteed ja jalgsi liikuvate reisijate juurdepääsud;

8) jaamavahe, jaamade ja sorteerimisjaamade turvangu-, signalisatsiooni- ja sidosseadmed, elektrivarustusseadmed signaaliseerimiseks ja sipeddamiseks ning ehitised sellistele seadmetele ja vaguniaeglustid;

9) valgustusseadmed liikluse toimimiseks ja ohutuse tagamiseks;

10) kontaktvõrk, alajaamad, alajaamade ja kontaktjuhtmete vahelised toitekaablid, õhuliinid, mastid ja toiterööpad;

11) raudteeinfrastruktuuri hooned, sealhulgas transporditasude kogumiseks kasutatavad rajatiste osad.

(2) Raudteeinfrastruktuuri hulka ei kuulu raudtee, mis ei ole avalik raudtee või mis asub depoo või tehnohooldepunktis.”;

4) paragrahvi 3 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 3 punktid 11 ja 12 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„11) *raudteeveo-ettevõtja* on käesoleva seaduse alusel tegevusloa saanud ettevõtja, kelle peamine tegevusala on raudteevõrk ja kes on kohustatud tagama veduriteenuse, samuti isik, kes osutab ainult veduriteenust;

12) *raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja* on raudtee-ettevõtja, kes vastutab raudteeinfrastruktuuri majandamise, liikluskorralduse, juhtkaskude ja signaaliseerimise eest.”;

6) paragrahvi 3 täiendatakse punktidega 17¹ ja 17² järgmises sõnastuses:

„17¹) *rahvusvaheline kaubavedu* on vedu, mille puhul rong ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri, seejuures võib rong olla kokku haagitud teise rongiga või jagatud vaguniteks, millel võib olla erinev lähte- ja sihtkoht, kuid kõik vagunid peavad ületama vähemalt ühe piiri;

17²) *rahvusvaheline reisijatevedu* on vedu, mille puhul rong ületab vähemalt ühe liikmesriigi piiri ning mille peamine eesmärk on reisijate vedu eri liikmesriikides asuvate jaamade vahel, seejuures võib rong olla kokku haagitud teise rongiga või jagatud vaguniteks, millel võib olla erinev lähte- ja sihtkoht, kuid kõik vagunid peavad ületama vähemalt ühe piiri.”;

7)paragrahvi 3 täiendatakse punktidega 42 ja 43 järgmises sõnastuses:

„42) *alternatiivne marsruut* on teine marsruut sama lähte- ja sihtkoha vahel, kui raudteeveo-ettevõtja osutatava asjaomase kauba- või reisijateveo kaks marsruuti on vastastikku asendatavad;

43) *otstarbekas alternatiivkäsitleva* seaduse tähenduses on juurdepääs teisele teenindusrajatisele, mis on raudteeveo-ettevõtjale majanduslikult vastuvõetav ja võimaldab tal teostada asjaomast kauba- või reisijatevedu.”;

8)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud raudtee-ettevõtjad on kohustatud esitama Konkurentsiametile lõigete 2 ja 2¹ kohaselt peetavate tulude ja kulude arvestused. Konkurentsiametile esitatud tulude ja kulude arvestuste kohta antakse põhjendatud huvi korral teavet avaliku teabe seaduses sätestatud korras.”;

9)paragrahvi 4 lõiked 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud raudtee-ettevõtja tulude ja kulude arvestuste esitamise korra ja tähtsajad ning käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud raamatupidamisandmete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 2¹ kohaseid tulude ja kulude arvestusi on lisaks Konkurentsiametile oma seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks õigus kasutada Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumil ning Tehnilise Järelevalve Ametil.”;

10)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Raamatupidamise eraldatuse kontrollimiseks on Konkurentsiametil õigus raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, teenindusrajatisel käitajalt ja vajaduse korral raudteeveo-ettevõtjalt täiendavalt nõuda asjakohaseid raamatupidamisandmeid.”;

11)paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 13 järgmises sõnastuses:

„(13) Kui Konkurentsiametil on põhjendatud kahtlus, et teise liikmesriigi pädevalt asutuselt tegevusloa saanud raudteeveo-ettevõtja ei vasta käesoleva jaos nõuetele, teavitab Konkurentsiamet sellest viivitamata loa väljastanud pädevat asutust.”;

12)paragrahvi 11 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) ettevõtja on finantsmajanduslikult võimeline täitma oma tegelikke ja võimalikke kohustusi vähemalt järgneva 12 kuu jooksul ja tal ei ole suuri või korduvaid maksuvõlgnevusi, mis seavad tema finantsmajandusliku võimekuse kahtluse alla.”;

13)paragrahvi 11 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) tegevusloa taotleja või tema juhatuse liige ei ole pankrotivõlgnik pankrotiseaduse § 8 mõistes.”;

14)paragrahvi 12 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Konkurentsiamet teavitab viivitamata Euroopa Raudteeagentuuri raudteeveo tegevusloa andmisest ja muutmisest ning tegevusloa kehtivuse peatamisest ja kehtetuks tunnistamisest.”;

15)paragrahvi 17 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 17. Raudtee-ettevõtja tegevusloa peatamise ja kehtetuks tunnistamise erisused”;

16)paragrahvi 17 lõike 1 punktid 1–4 tunnistatakse kehtetuks;

17)paragrahvi 17 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Teenuse osutamise tagamiseks võib Konkurentsiamet anda ajutise tegevusloa raudtee-ettevõtjale, kelle tegevusluba tunnistatakse kehtetuks käesoleva seaduse § 11 lõike 1 punktis 4 sätestatud nõude täitmata jätmise tõttu.”;

18)paragrahvi 17 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Konkurentsiamet võib tegevusloa peatada või nõuda ettevõtjalt uuesti käesoleva seaduse § 11 lõikes 1 nimetatud andmeid, kui ettevõtja ei ole kuue kuu jooksul tegevusloal märgitud tegevusalal tegutsenud või ei ole alustanud tegevusloaga lubatud tegevust kuue kuu jooksul arvates tegevusloa saamisest.

(2²) Ettevõtja võib Konkurentsiametilt taotleda tegevuse alustamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud tähtjast pikemat ajavahemikku, kui tema osutatavate teenuste eripära tõttu ei ole võimalik tegevust varem alustada.”;

19)paragrahvi 38 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Tee omanik ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omanik või valdaja sõlmivad lepingu, milles on sätestatud talihooldustööde tehnilised üksikasjad.”;

20)paragrahvi 44 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Vedurijuhina võib töötada isik, kellel on Eesti või mõne muu Euroopa Liidu liikmesriigi väljastatud kehtiv vedurijuhiluba (edaspidi *vedurijuhiluba*) ning Eestis tegutseva raudtee-ettevõtja väljastatud lisasertifikaat (edaspidi *sertifikaat*), mis näitab, millisel infrastruktuuri osal on sertifikaadi omajal lubatud sõita ja millist veeremit on tal lubatud juhtida.”;

21)paragrahvi 45² lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Perioodiline vahekontroll peab toimuma kord kolme aasta jooksul ja selle käigus hinnatakse vedurijuhi teadmisi raudteeveeremi ja sõidupiirkonna kohta ning keeleoskust, kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt raudteeinfrastruktuuril suhtlemiseks kindlaksmääratud keel ei ole isiku emakeel. Hindamist võib korraldada mitmes osas. Sõidupiirkonna tundmist ja keeleoskust puudutav vahekontroll peab toimuma ka siis, kui vedurijuht on olnud tööst eemal aasta või kauem ja soovib tööle naasta.”;

22)paragrahvi 45² täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Vähemalt iga viie aasta järel korraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ametialaste teadmiste ja oskuste omandamise ja hindamise ning vedurijuhilubade ja sertifikaatide väljaandmise süsteemi sõltumatu hindamise. Hindamise tulemused edastatakse asjaomastele asutustele ning vajaduse korral võetakse meetmed, et hindamise käigus ilmnenu puudused likvideerida.”;

23)paragrahvi 48 täiendatakse lõigetega 2¹–2⁶ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui Tehnilise Järelevalve Amet leiab, et vedurijuht, kellele on vedurijuhiloa väljastanud teise liikmesriigi pädev asutus, ei vasta enam vedurijuhile esitatavatele nõuetele, esitab ta loa väljastanud asutusele põhjendatud taotluse täiendava kontrolli tegemiseks või loa peatamiseks ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ja teisi pädevaid asutusi.

(2²) Kui teise liikmesriigi pädev asutus esitab Tehnilise Järelevalve Ametile tema väljastatud vedurijuhiloa kohta põhjendatud taotluse täiendava kontrolli tegemiseks või loa peatamiseks, tuleb taotlus läbi vaadata nelja nädala jooksul selle saamisest arvates ning teavitada oma otsusest Euroopa Komisjoni ja teisi pädevaid asutusi.

(2³) Kui Tehnilise Järelevalve Amet leiab, et vedurijuht ei täida talle väljastatud sertifikaadi tingimusi, esitab ta sertifikaadi väljaandjale põhjendatud taotluse täiendava kontrolli tegemiseks või sertifikaadi peatamiseks. Sertifikaadi väljaandja võtab kohased meetmed ja esitab selle kohta Tehnilise Järelevalve Ametile aruande nelja nädala jooksul taotluse saamisest arvates.

(2⁴) Tehnilise Järelevalve Amet võib vedurijuhil keelata Eesti Vabariigi territooriumil rongi juhtimise kuni vedurijuhi loa kohta otsuse tegemiseni või sertifikaadi kohta aruande esitamiseni. Sellisest otsusest tuleb teavitada Euroopa Komisjoni ja teisi pädevaid asutusi.

(2⁵) Kui Tehnilise Järelevalve Amet leiab, et vedurijuht ohustab raudteeliiklust, palub ta raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt rongi peatada ja keelab vedurijuhil Eesti Vabariigi territooriumil rongi juhtimise nii kauaks, kuni

leiab, et vedurijuht ei ohusta enam raudteeliiklust. Sellisest otsusest tuleb teavitada Euroopa Komisjoni ja teisi pädevaid asutusi.

(2⁶) Kui Tehnilise Järelevalve Amet leiab, et teise riigi pädeva asutuse tehtud otsus käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud asjas ei vasta asjaomastele nõuetele, pöördub ta selles asjas Euroopa Komisjoni poole, kes esitab oma arvamuse kolme kuu jooksul pöördumise saamisest arvates. Käesoleva paragrahvi lõigetes 2⁴ ja 2⁵ sätestatud keeldu võib pikendada, kuni küsimus on koostöös Euroopa Komisjoniga lahendatud.”;

24) seadust täiendatakse 5¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„5¹. peatükk RAUDTEEINFRASTRUKTUURI-ETTEVÕTJA

§ 49¹. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sõltumatus põhiülesannete täitmisel

(1) Avaliku raudtee raudteeinfrastruktuurile võrdse ja mittediskrimineeriva juurdepääsu seisukohalt määrava tähtsusega põhiülesandeid täidab isik, kes ise ei teosta raudteevedu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud põhiülesanneteks on otsuse tegemine:

- 1) rongiliinide jaotamise kohta;
- 2) infrastruktuuri kasutustasude kohta, mis hõlmab kasutustasude kindlaksmääramist ja kogumist.

§ 49². Avalikku raudteed majandava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja rahastamine

(1) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koostab avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunava tegevuskava, mille eesmärk on tulevaste liikumisvajaduste rahuldamiseks vajaliku infrastruktuuri hooldamise, uuendamise ja arendamise jätkusuutlik rahastamine.

(2) Vabariigi Valitsus kinnitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuskava, mis hõlmab vähemalt viieaastast perioodi.

(3) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja koostab äriplaani, mis sisaldab investeerimis- ja rahastamiskava, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuskava ja riigipoolset rahastamist. Äriplaani peab tagama infrastruktuuri optimaalse ja tõhusa kasutamise, kättesaadavaks tegemise ja arendamise ning nägema ette kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajaliku rahalise tasakaalu ja rahalised vahendid. Äriplaani peab olema kooskõlas käesoleva seaduse §-s 50¹ nimetatud lepinguga, kui selline leping on sõlmitud.

(4) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja annab enne äriplaani kinnitamist teadaolevatele ning selleks soovi avaldanud võimalikele läbilaskevõime taotlejatele juurdepääsu asjakohasele teabele ja võimaluse väljendada oma seisukohti äriplaani kohta infrastruktuurile juurdepääsu ja selle kasutamise tingimuste ning infrastruktuuri olemuse, kättesaadavaks tegemise ja arendamise osas.

(5) Riik peab tagama, et tavapärastes äritingimustes on avalikku raudteed majandava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulud, mille moodustavad infrastruktuuri kasutustasud, muust majandustegevusest saadud kasum ja riigi või muude isikute poolt eraldatud vahendid, ning raudteeinfrastruktuurikulud viieaastase perioodi arvestuses tasakaalus.”;

25) paragrahvi 50 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigus hõlmab juurdepääsu ka mere- ja siseveesadamaid ja käesoleva seaduse § 58¹ lõikes 3 nimetatud teenindusrajatisi ühendavale infrastruktuurile ning rohkem kui üht lõpptarbijat teenindavale või teenindada võivale infrastruktuurile.”;

26) paragrahvi 50 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kannab liiklusgraafikusse esimese eelistusena rongiliinid, mis on vajalikud avalikuks reisijateveoks rahvusvahelises otseühenduses.”;

27) paragrahvi 50 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Teise eelistusena kantakse liiklusgraafikusse rongiliinid riigisiseseks avalikuks reisijateveoks.”;

28) seadust täiendatakse §-dega 50¹ ja 50² järgmises sõnastuses:

„§ 50¹. Pädeva asutuse ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vaheline leping

(1) Pädev asutus ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sõlmivad vajaduse korral vähemalt viieaastase kehtivusajaga lepingu, mille eesmärk on vähendada raudteeinfrastruktuuri käigushoidmise kulusid ja juurdepääsutasusid, pidades seejuures silmas ohutust ja teenuse kvaliteedi parandamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud leping tuleb sõlmida, kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale eraldatakse riigieelarvest vahendeid käesoleva seaduse § 49² lõikes 5 nimetatud tasakaalu tagamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu sõlmimisel tagavad pädev asutus ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja läbilaskevõime taotlejatele ja võimalikele taotlejatele, kui nad selleks soovi avaldavad, võimaluse esitada lepingu sisu kohta seisukohti enne selle allkirjastamist. Leping avaldatakse pädeva asutuse ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja veebilehel ühe kuu jooksul selle sõlmimisest arvates.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingus sisalduvad vähemalt:

- 1) lepingu reguleerimisala seoses infrastruktuuri ja teenindusrajatistega, mis hõlmab infrastruktuuri majandamise kõiki aspekte, kasutuses oleva infrastruktuuri hooldust ja uuendamist ning vajaduse korral ka uue infrastruktuuri ehitamist;
- 2) infrastruktuuriteenuste, hoolduse ja uuendamise ning tegemata hooldustööde ja uuendamise eest tehtavate maksete või nende jaoks eraldatavate vahendite struktuur, mis vajaduse korral hõlmab ka uue infrastruktuuri jaoks eraldatavate vahendite struktuuri;
- 3) kasutajakesksed tulemuslikkuse eesmärgid, milleks on rongiliikluse tulemuslikkus, rongiliini kiirus ja töökindlus, tarbijate rahulolu, võrgustiku läbilaskevõime, varahaldus, tegevuse maht, ohutustase ja keskkonnakaitse;
- 4) võimalike tegemata hooldustööde maksumus ning varad, mille kasutamine lõpetatakse järk-järgult ja millega seetõttu kaasnevad erinevad finantsvood;
- 5) stiimulid infrastruktuuri käigushoidmise kulude ja juurdepääsutasude vähendamiseks;
- 6) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja minimaalse lepingulise aruandekohustuse sisu ja sagedus, sealhulgas igal aastal avaldatav teave;
- 7) lepingu kokkuleppeline kestus, mis on ajaliselt ühtlustatud ja kooskõlas raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja äriplaani, kontsessiooni või tegevusloa kestusega ning käesoleva seaduse § 59 lõike 8 alusel kehtestatud kasutustasude määramise meetodikaga;
- 8) eeskirjad oluliste tegevushäirete ja avariilukordade kõrvaldamiseks, mis hõlmavad ka käesoleva seaduse § 34¹ lõike 3 punkti 9 kohast tegutsemisplaani raudteeohutust mõjutava juhtumi lahendamiseks, tingimusi käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu ennetähtaegselt lõpetamiseks tulenevalt häiretest ja avariilukordadest ning asjaomase raudteeinfrastruktuuri kasutajate teavitamist;
- 9) parandusmeetmed, mida võetakse riiklike vahendite kättesaadavust mõjutavate eriolukordade puhul ja juhul, kui üks osaline rikub lepingulisi kohustusi;
- 10) uute läbirääkimiste ja lepingu lõpetamise tingimusi ja menetlust.

§ 50². Piiriülene leping

(1) Piiriülene leping on kahe või enama Euroopa Liidu liikmesriigi või Euroopa Liidu liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel piiriülese raudteeveo hõlbustamiseks sõlmitud leping.

(2) Piiriüleses lepingus sisalduvad sätted ei tohi olla raudtee-ettevõtjaid diskrimineerivad ega piirata ettevõtja vabadust osutada piiriüleseid teenuseid.

(3) Enne liikmesriikidevahelise piiriülese lepingu sõlmimist ja lepingu muutmist teavitatakse sellest Euroopa Komisjoni.

(4) Kolmandate riikidega piiriülese lepingu sõlmimise või muutmise eesmärgil läbirääkimiste alustamise kavatsusest tuleb teavitada Euroopa Komisjoni. Läbirääkimiste käigust informeeritakse korrapäraselt Euroopa Komisjoni ning vajaduse korral kutsutakse nende esindaja vaatlejana läbirääkimistel osalema.”;

29) paragrahvi 51 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Igaks liiklusgraafikuperioodiks on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kohustatud pärast raudteeveo-ettevõtjate, asjassepuutuvate läbilaskevõime jaotamise organite ja teiste huvitatud isikutega konsulteerimist koostama vähemalt kahes Euroopa Liidu ametlikus keeles käesoleva seaduse § 51¹ kohase raudteevõrgustiku teadaande.”;

30) paragrahvi 51 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

31) seadust täiendatakse §-ga 51¹ järgmises sõnastuses:

„§ 51¹. Raudteevõrgustiku teadaanne

(1) Raudteevõrgustiku teadaanne koosneb kuuest jaost, mille sisu on nimetatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2–7, ning läbilaskevõime taotluse vormist. Raudteevõrgustiku teadaandele lisatakse käesoleva seaduse § 54 lõigete 3 ja 4 kohaselt sõlmitava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ning läbilaskevõime taotleja vahelise raamkokkuleppe näidis.

(2) Esimene jagu sisaldab raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri tehnilisi näitajaid ning sellele juurdepääsu tingimusi.

(3) Teine jagu hõlmab nõuetekohaseid üksikasju kasutustasude määramise põhimõtete kohta, teavet kasutustasude suuruse kohta ning ka muud asjakohast teavet seoses juurdepääsuga käesoleva seaduse §-s 58 ja § 58¹lõikes 1 nimetatud teenindusrajatistes osutatavatele teenustele, mida pakub raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Lisaks esitatakse üksikasjalik teave otseste kulude, lisatasude, kasutustasude vähendamise, tulemuslikkuse kava, reserveerimistasude kohaldamise meetodite ja eeskirjade ning vajaduse korral määrade kohta nii kulude kui ka tasude puhul. Jagu sisaldab teavet kasutustasude muutmise kohta, mis on juba otsustatud või mida kavandatakse järgmisel viiel aastal, kui see on teada.

(4) Kolmas jagu sisaldab läbilaskevõime jaotamise põhimõtteid ja kriteeriume, milles sätestatakse raudteeveo-ettevõtjatele pakutava infrastruktuuri läbilaskevõime ning selle kasutuspiirangute põhinäitajad ja eeldatav hoolduseks vajalik läbilaskevõime. Lisaks sätestatakse ka läbilaskevõime jaotamisega seotud menetlus ja tähtajad. Jagu sisaldab vähemalt järgmist läbilaskevõime jaotamismenetluses kasutatavat teavet:

- 1) läbilaskevõime taotlemise protseduure;
- 2) läbilaskevõime taotlejate kohta kehtivaid nõudeid;
- 3) taotlemise ja jaotamise ajakava ning menetlust, mida järgitakse ajakava kohta teabe taotlemisel, ning kavandatud ja erakorraliste hooldustööde ajakava koostamise menetlust;
- 4) koordineerimismenetlust reguleerivaid põhimõtteid ja selle menetluse raames kättesaadavaks tehtavat vaidluste lahendamise süsteemi;
- 5) läbilaskevõime ammendumise korral kasutatavat menetlust ja läbilaskevõime eraldamise prioriteetsuskriteeriume, mis arvestavad teenuse olulisust ühiskonna jaoks võrreldes teise teenusega, mis kõrvale jäetakse;
- 6) üksikasjalikke andmeid infrastruktuuri kasutuspiirangute kohta;
- 7) tingimusi, mille alusel võetakse jaotamismenetluses eelistuste määratlemiseks arvesse varasemat läbilaskevõime kasutamise määra;
- 8) andmeid meetmete kohta, mida võetakse kaubaveoteenuste, rahvusvaheliste vedude ning ühekordse läbilaskevõime taotluse nõuetekohaseks käsitlemiseks.

(5) Neljas jagu sisaldab teavet käesoleva seaduse §-s 12 nimetatud tegevusloa taotlemise ja §-s 21¹ nimetatud ohutustunnistuse taotlemise protseduuri kohta või viidet veebilehele, millel selline teave on tasuta elektrooniliselt kättesaadav vähemalt kahes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

(6) Viies jagu sisaldab teavet raudteeinfrastruktuurile ja teenustele juurdepääsuga ning käesoleva seaduse § 59 lõike 1¹ kohase tulemuslikkuse kavaga seotud vaidluste lahendamise menetluse ja kaebuste esitamise korra kohta.

(7) Kuues jagu sisaldab teavet käesoleva seaduse § 58¹lõikes 3 nimetatud teenindusrajatistele juurdepääsu ja sellekohase kasutustasu määramise kohta, kui teenindusrajatise käitajaks ei ole raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja. Käitajad, kelle teenindusrajatise raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad ei kontrolli, esitavad teabe rajatisele juurdepääsu ja teenuste osutamise eest makstavate kasutustasude kohta ning raudteevõrgustiku teadaandesse lisamiseks teabe juurdepääsu tehniliste tingimuste kohta või viite veebilehele, millel selline teave on tasuta elektrooniliselt kättesaadav vähemalt kahes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

(8) Raudteevõrgustiku teadaanne sisaldab ka teavet rahvusvaheliste rongiliinide jaotusmenetluse kohta.

(9) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja avaldab raudteevõrgustiku teadaandes ja vaatab vähemalt iga viie aasta tagant üle loetelu turusegmentidest, milles tegutsevatele isikutele kehtestatakse käesoleva seaduse § 59 lõike 3¹ kohane lisatasu.”;

32)paragrahvi 52 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

33)paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab pärast liiklusgraafiku kavandi avalikustamist huvitatud isikutega konsultatsioone kavandi üle ning annab neile oma seisukohtade esitamiseks aega vähemalt ühe kuu.”;

34)paragrahvi 53 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Läbilaskevõimet võib taotleda raudteeveo-ettevõtja, kellel on raudtee reisijateveo või kaubaveo tegevusluba ja ohutustunnistus, rahvusvaheline raudteeveo-ettevõtjate ühendus või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 03.12.2007, lk 1–13), vastav pädev asutus ning vedaja, kaubasaatja ja kombineeritud veoteenuseid osutav ettevõtja, kellel on avalike teenuste osutamise seonduv huvi või ärihuvi infrastruktuuri läbilaskevõime omandamiseks.”;

35)paragrahvi 54 lõike 1¹ esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kehtestatud liiklusgraafikut tohib muuta ainult selle isiku nõusolekul, kellele on eraldatud asjaomane läbilaskevõimeosa.”;

36)paragrahvi 54 lõiked 3–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib läbilaskevõimeosa kasutamiseks sõlmida selle taotlejaga viieks järjestikuseks liiklusgraafikuperioodiks raamkokkuleppe, milles määratakse kindlaks poolte kohustused ja õigused seoses läbilaskevõimega ning tasudega pikemaks ajaks kui üks liiklusgraafikuperiood, kusjuures läbilaskevõimeosa täpsustatakse igaks liiklusgraafikuperioodiks eraldi vastavalt raamkokkuleppes sätestatule. Raamkokkulepet võib pikendada selle algse kestusega võrdse pikkusega ajavahemike kaupa. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja teeb iga raamkokkuleppe sisu kättesaadavaks kõikidele huvitatud isikutele, hoides läbilaskevõime taotleja ärisaladust.

(4) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib nõustuda raamkokkuleppe sõlmimisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtajast lühemate või pikemate ajavahemikega. Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtajast pikemaks ajaks, kuid mitte kauemaks kui kümneks järjestikuseks liiklusgraafikuperioodiks, võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sõlmida lepingu üksnes juhul, kui läbilaskevõime taotleja esitab kogu raamkokkuleppe perioodiks sõlmitud avaliku teenindamise lepingu või vastava lepingu veetava kauba omanikuga või on teinud raudteeveoks pikaajalisi investeeringuid ja tõendab nende tegemist või võtab endale kirjaliku kohustuse teha raudteeveoks pikaajalisi investeeringuid ning esitab investeeringute tegemise kirjaliku ajakava.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud raamkokkuleppeid peab olema võimalik vajaduse korral muuta ja need ei või välistada läbilaskevõime kasutamise võimalust teiste läbilaskevõime taotlejate poolt.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud raamkokkulepped tuleb enne sõlmimist esitada heakskiitmiseks Konkurentsiametile, kes võib keelduda raamkokkuleppe heakskiitmisest, kui see ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuetele või raamkokkuleppe sõlmimine käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtajast pikemaks ajaks ei ole vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 4 põhjendatud või põhjenduseks toodud investeeringud ei ole tõendatud või piisavad. Konkurentsiametil on õigus raamkokkuleppe heakskiitmise üle otsustamiseks nõuda raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt täiendavaid andmeid, selgitusi ja dokumente.”;

37)paragrahvi 54 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

38)paragrahvi 55 täiendatakse lõigetega 5¹ ja 5² järgmises sõnastuses:

„(5¹) Koordineerimismenetlus viiakse läbi järgmise teabe alusel, mis tehakse asjast huvitatud läbilaskevõime taotlejatele teatavaks mõistliku aja jooksul alates käesoleva paragrahvi lõike 4 kohase teabe saamisest:

- 1) rongiliinid, mida kõik teised läbilaskevõime taotlejad on samadel marsruutidel taotlenud;
- 2) samadel marsruutidel kõigile teistele läbilaskevõime taotlejatele esialgselt jaotatud rongiliinid;
- 3) kooskõlas käesoleva paragrahvi lõikega 5 asjakohastel marsruutidel väljapakutud alternatiivsed rongiliinid;
- 4) läbilaskevõime jaotamise käigus arvesse võetavate kriteeriumide kõik üksikasjad.

(5²) Käesoleva paragrahvi lõikes 5¹ nimetatud teabe teatavaks tegemisel ei avalikustata läbilaskevõime taotlejaid, kui nad ei ole selleks luba andnud.”;

39)paragrahvi 58 lõike 1 punktid 3–6 tunnistatakse kehtetuks;

40)paragrahvi 58 lõiget 1 täiendatakse punktidega 10 ja 11 järgmises sõnastuses:

„10) raudteeinfrastruktuuri, sealhulgas pöörangute ja haruteede kasutamine;
11) veoalajaamade, kontaktvõrgu ja veelektri ülekandeliinide kasutamise tagamine kohtades, kus see on võimalik.”;

41)paragrahvi 58 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) veelektri edastamine, mille eest makstav tasu näidatakse eraldi kontaktvõrgu kasutustasust.”;

42)paragrahvi 58 lõike 2 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

43)paragrahvi 58 lõiget 2 täiendatakse punktidega 3–5 järgmises sõnastuses:

„3) reisirongide eelsoojendus, mis on reisirongi vaguni reisijatesalongi soojendamine kehtestatud temperatuurini enne rongi liinile saatmist;

4) ohtliku veose veo kontrollimine erilepingu alusel, mis on ohutusnõunikuta raudteeveo-ettevõtja ja ohutusnõunikuga raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja vahel sõlmitud lepingu alusel raudteeveo-ettevõtja teostatav ohtliku veose vedu raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ohutusnõuniku järelevalve all;

5) erilepingu alusel abi osutamine erirongide liiklemisel.”;

44) paragrahvi 58 lõike 3 punktid 1 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

45) paragrahvi 58 lõiget 3 täiendatakse punktidega 6–9 järgmises sõnastuses:

„6) piletimüügiteenused jaamahoones;

7) hooldusteenus, mida osutatakse kiirrongide või muude erirajatisi vajavate raudteeveeremi liikide jaoks mõeldud hooldusrajatises;

8) juurdepääs sidevõrgule;

9) täiendava teabe andmine.”;

46) seadust täiendatakse §-dega 58¹ ja 58² järgmises sõnastuses:

„§ 58¹. Teenindusrajatis ja teenindusrajatise käitaja

(1) Teenindusrajatis käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud rajatis, selle alune maa, hoone ja seadmed, mida tervenisti või osaliselt kasutatakse asjakohaste teenuste ning käesoleva seaduse § 58 lõigetes 2 ja 3 nimetatud teenuste osutamiseks.

(2) Teenindusrajatise käitaja on ettevõtja, kes majandab ühte või mitut teenindusrajatist või osutab ühes või mitmes käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teenindusrajatises asjakohast teenust või käesoleva seaduse § 58 lõikes 2 või 3 nimetatud teenust raudteeveo-ettevõtjale.

(3) Teenindusrajatisteks on järgmised ehitised:

1) reisisjaamad, nende hooned ja muud teenindusrajatised reisijate jaoks, reisioteabe tablood ja piletikassad;

2) kaubaterminalid;

3) sorteerimisjaamad, rajatised rongide koostamiseks ja manöövriröö teostamiseks;

4) seisuteed, mis on eraldi ette nähtud raudteeveeremi ajutiseks hoidmiseks kahe tööülesande täitmise vahelisel ajal;

5) tehnohooldepunktid, välja arvatud need, milles tehakse kiirrongidele või muudele erirajatisi vajavatele raudteeveeremi liikidele sellist hooldust, mida ei tehta igapäevaselt ja mille jaoks tuleb sõiduk kasutusest eemaldada;

6) muud tehnohooldepunktid, puhastus- ja pesuhooned;

7) raudteealase tegevusega seotud mere- ja siseveesadamate rajatised;

8) hädaabi osutamise rajatised;

9) kütuse tankimise rajatised ja neis hoitava kütuse tarnimine, mille eest makstav tasu näidatakse arvel eraldi.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1–4, 7 ja 9 nimetatud teenindusrajatise käitaja on sellise ettevõtja otsese või kaudse kontrolli all, kes omab turgu valitsevat seisundit raudteeveo turul, peab teenindusrajatise käitaja töö olema korraldatud nii, et ta on organisatsiooniliselt ja otsuste tegemisel sellest ettevõtjast sõltumatu. Sõltumatuse nõue loetakse täidetuks, kui ettevõttesiseselt on loodud nendeks tegevusteks eraldiseisvad struktuuriüksused ja neil on eraldi raamatupidamine.

(5) Kui teenindusrajatise käitamise tagab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või kui käitaja on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja otsese või kaudse kontrolli all, loetakse sõltumatuse nõue täidetuks, kui vastav raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ise on oma õigusliku vormi, organisatsiooni ja otsuste tegemise poolest kõikidest raudteeveo-ettevõtjatest sõltumatu.

§ 58². Juurdepääs teenindusrajatistele ja neis osutatavatele teenustele

(1) Teenindusrajatise käitaja tagab kõikidele raudteeveo-ettevõtjatele mittediskrimineerival viisil juurdepääsu raudteele ning käesoleva seaduse § 58¹ lõikes 3 nimetatud teenindusrajatistele ja neis osutatavatele teenustele.

(2) Raudteeveo-ettevõtja esitatud teenindusrajatisele ja selles osutatavatele teenustele juurdepääsu taotlusele vastab teenindusrajatise käitaja 30 päeva jooksul taotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhtudel ja vastava taotluse saamisel võib Konkurentsiamet määrata üldisest erineva vastamise tähtaja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui on olemas muu otstarbekas alternatiiv, kuidas asjaomaseid veoteenuseid samal või alternatiivsel marsruudil majanduslikult mõistlikel tingimustel osutada. Juurdepääsu taotluse esitamine ei kohusta teenindusrajatise käitajat investeerima selleks, et täita kõiki raudteeveo-ettevõtjate taotlusi.

(4) Kui teenindusrajatise käitajaks on käesoleva seaduse § 58¹ lõigetes 4 ja 5 nimetatud raudtee-ettevõtja, põhjendab teenindusrajatise käitaja oma tagasilükkavat otsust kirjalikult ja näitab, millised muud otstarbekad alternatiivid on olemas teistes rajatistes.

(5) Kui teenindusrajatise käitaja leiab, et erinevad taotlused kattuvad, püüab ta rahuldada kõik taotlused võimalikult suures ulatuses. Kui otstarbekat alternatiivi ei leita ja esitatud taotluste alusel ei ole võimalik rahuldada kõiki asjaomase rajatise seotud taotlusi, võib taotleja esitada kaebuse Konkurentsiametile,

kes vaatab kaebuse läbi ja võtab vajaduse korral meetmed, et tagada taotlejale asjakohane teenindusrajatise kasutamise maht.

(6) Kui käesoleva seaduse § 58¹ lõikes 3 nimetatud teenindusrajatist ei ole kahel järjestikusel aastal kasutatud ja raudteeveo-ettevõtjad on väljendanud teenindusrajatise käitajale või teenindusrajatise omanikule soovi saada rajatisele juurdepääs ja juurdepääsuvajadust tõendanud, peab teenindusrajatise omanik viivitamata huvitatud isikutele teada andma, et rajatist on võimalik käitada teenindusrajatise kas osaliselt või tervikuna kasutuslepingu alusel.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud teate avaldamise kohustust ei ole, kui teenindusrajatise käitaja tõendab, et käimasolevate ümberkorralduste tõttu ei ole raudteeveo-ettevõtjal seda võimalik kasutada.”;

47)paragrahvi 59 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lepingu lisaks on tulemuslikkuse kava, mis kehtib kogu võrgustiku ulatuses ja mille eesmärk on stimuleerida lepingupooli minimeerima häireid ning parandama raudteevõrgustiku toimivust. Kava võib hõlmata sanktsioone võrgustiku toimivust häirivate tegude eest, hüvitist ettevõtjatele, kes häiretest kahju saavad, ning preemiaid kavandatud parema tulemuslikkuse eest.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud tulemuslikkuse kava aluspõhimõtted on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond (ELT L 343, 14.12.2012, lk 32–77), VI lisa punktis 2.”;

48)paragrahvi 59 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu juurdepääsu tagavate põhiteenuste ja teenindusrajatise ühendava infrastruktuuri kasutamise eest koosneb raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sellekohaste teenuste otsestest kuludest. Otseste kulude arvestamise meetodika on sätestatud Euroopa Komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 2015/909, milles käsitletakse rongiliikluse korraldamisega seotud otseste kulude arvutamise meetodeid (ELT L 148, 13.06.2015, lk 17–22).”;

49)paragrahvi 59 täiendatakse lõigetega 3¹–3⁴ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Lisaks kasutustasule juurdepääsu tagavate põhiteenuste eest võib kehtestada tõhusate, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate põhimõtete alusel lisatasusid, arvestades raudtee turusegmentides tegutsevate isikute võimekust neid tasuda. Lisatasud, mille määramisel peab arvesse võtma raudteeveo-ettevõtja tootlikkuse kasvu, koos otseste kuludega ei või ületada juurdepääsu tagavate põhiteenuste osutamisega seotud kulusid koos mõistliku ärikasumiga. Lisatasu määramise põhimõtted kehtestab valdkonna eest vastutav minister käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetodikas.

(3²) Käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud lisatasude määramise põhimõtete muutmisel peab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja need muudatused teatavaks tegema vähemalt kolm kuud enne raudteevõrgustiku teadaande avaldamist.

(3³) Kolmandatesse riikidesse suunduvale või sealt saabuvale kaubaveole võib raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja kehtestada oma kulude täieliku tagasisaamise tagamiseks kõrgemad kasutustasud, mis koos otseste kuludega ei või ületada juurdepääsu tagavate põhiteenuste osutamisega seotud kulusid koos mõistliku ärikasumiga.

(3⁴) Kasutustasu, mis kehtestatakse rööbasteele juurdepääsu eest käesoleva seaduse § 58¹ lõikes 3 nimetatud teenindusrajatiste piires ja neis teenuste osutamise eest, ei või ületada teenuse osutamise kulu koos mõistliku ärikasumiga. Mõistliku ärikasumi all mõeldakse omakapitali tootlust, milles võetakse arvesse riski tulude osas, mis teenindusrajatise käitajale kaasneb, või selle puudumist, ning mis on kooskõlas majandusharu viimaste aastate keskmise näitajaga.”;

50)paragrahvi 59 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui rongiliinil pakub käesoleva seaduse § 58 lõigetes 2 ja 3 nimetatud juurdepääsu lisa- ja abiteenuseid ainult üks pakkuja, ei ületa kasutustasu juurdepääsu lisa- ja abiteenuste eest selle osutamise kogukulusid. Lisa- ja abiteenuste kogukulud käesoleva seaduse tähenduses on osutatava teenusega seotud otsekulud, kapitalikulu, proportsionaalne osa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja üldkuludest ja mõistlik ärikasum.”;

51)paragrahvi 59 lõiked 7 ja 8 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu sihtotstarbelise ühekordse läbilaskevõimeosa kasutada andmise eest koosneb raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja sellekohase teenuse otsestest kuludest, millele võib määrata käesoleva

paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud lisatasusid. Kui raudteevedu teostatakse muul kui kaubanduslikul eesmärgil, sealhulgas antakse raudteeinfrastruktuur kasutada vedurijuhi katsesõiduks, peab kasutustasu olema seotud üksnes selle läbilaskevõimeosa kasutata andmise otseste kuludega ja neile lisatasusid ei määrata.

(8) Juhindudes käesolevas seaduses sätestatust, määratakse raudteeinfrastruktuuri kasutustasu juurdepääsu tagavate põhiteenuste, lisateenuste ja juurdepääsu abiteenuste ning kasutustasu sihtotstarbelise ühekordse läbilaskevõimeosa ja teenindusrajatise kasutamise eest ning juurdepääsu tagavatele põhiteenustele lisatasu valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetoodika alusel. Käesolevas lõikes nimetatud tasude arvelt rahastavad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatise käitaja oma majandustegevust.”;

52)paragrahvi 59 täiendatakse lõigetega 9–11 järgmises sõnastuses:

„(9) Rohkem kui ühte Euroopa Liidu raudteesüsteemi raudteevõrgustikku hõlmava rongiliikluse puhul teevad raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjad koostööd eesmärgiga võimaldada tõhusate kasutustasude määramise süsteemi kohaldamist, koordineerida kasutustasude määramist ja rakendada käesoleva seaduse § 59 lõikes 1¹ nimetatud tulemuslikkuse kava.

(10) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja teenindusrajatise käitaja peavad Konkurentsiametile esitama kehtestatud kasutustasude kohta kõik vajalikud andmed, et Konkurentsiamet saaks täita käesoleva seaduse § 64¹ lõikes 1 nimetatud ülesandeid.

(11) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja ja läbilaskevõime taotleja vahelised läbirääkimised kasutustasu suuruse üle on lubatud ainult Konkurentsiameti järelevalve all.”;

53)seadust täiendatakse §-ga 59¹ järgmises sõnastuses:

„§ 59¹. Reserveerimistasu

(1) Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja võib võtta läbilaskevõime taotlejalt reserveerimistasu kasutamata jäänud jaotatud läbilaskevõime eest, mille eesmärgiks on ergutada läbilaskevõimet tõhusamalt kasutama.

(2) Kui raudteeveo-ettevõtja on regulaarselt jätnud kasutamata talle jaotatud läbilaskevõimeosal rongiliini või selle osa, nõuab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja läbilaskevõime taotlejalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tasu.

(3) Jaotatud läbilaskevõime kasutamata jätmise põhimõtted avaldatakse käesoleva seaduse §-s 51¹ nimetatud raudteevõrgustiku teadaandes.”;

54)paragrahvi 60 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 53 lõikes 1 nimetatud taotlejale, kes ise ei ole raudteeveo-ettevõtja, eraldatud läbilaskevõimeosa kasutamist selle taotleja huvides ja ülesandel raudteeveo-ettevõtja poolt ei loeta läbilaskevõimeosa üleandmiseks ega loovutamiseks.”;

55)paragrahvi 63 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tehnilise Järelevalve Amet otsustab käesoleva seaduse § 59 lõike 8 alusel kehtestatud raudteeinfrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetoodika ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja raamatupidamisandmete põhjal raudteeinfrastruktuuri kasutustasu ja lisatasu määramise ning kogub kasutustasusid. Kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on raudteeveo-ettevõtjast õigusliku vormi, organisatsiooni või otsustusfunktsiooni poolest sõltumatu, kogub ta kasutustasusid ise.”;

56)paragrahvi 64 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 2–6 järgmises sõnastuses:

„(2) Konkurentsiamet, kes on ka reguleeriv asutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/34/EL mõistes, kontrollib omal algatusel käesoleva seaduse § 64¹ lõikes 1 nimetatud asjaolusid, et ära hoida läbilaskevõime taotlejate diskrimineerimist, ja kontrollib, kas raudteevõrgustiku teadaanne sisaldab diskrimineerivaid sätteid või kas sellega antakse raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjale kaalutusõigus, mida on võimalik kasutada läbilaskevõime taotlejate diskrimineerimiseks.

(3) Konkurentsiamet ja Tehnilise Järelevalve Amet teevad omavahel koostööd ning jagavad asjakohast teavet eesmärgiga ära hoida kahjulik mõju konkurentsile või ohutusele raudteeturul. Selle koostöö raames annab Konkurentsiamet soovitusi asjaolude kohta, mis võivad mõjutada konkurentsiolukorda raudteeturul, ning Tehnilise Järelevalve Amet annab soovitusi asjaolude kohta, mis võivad mõjutada ohutust.

(4) Ilma et see piiraks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asutuste sõltumatust oma ülesannete täitmisel, kaaluvad nad enne vastava otsuse vastuvõtmist teise asutuse antud soovitusi. Soovitusel põhineval otsusel põhjendatakse seda oma otsuses.

(5) Konkurentsiamet konsulteerib korrapäraselt vähemalt iga kahe aasta järel raudteeveo kasutajate esindajatega, et võtta arvesse nende arvamusi raudteeturu kohta.

(6) Konkurentsiametil on oma ülesannete täitmiseks õigus nõuda asjakohast teavet raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjalt, käesoleva seaduse § 53 lõikes 1 nimetatud taotlejalt ja asjassepuutuvalt kolmandalt isikult. Teave esitatakse Konkurentsiameti määratud tähtaja jooksul, mis ei ületa ühte kuud ja mida võib põhjendatud juhul pikendada kahe nädala võrra.”;

57)paragrahvi 64¹lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

58)paragrahvi 64¹lõiget 1 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„4) raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja on raudteeinfrastruktuurile ja teenustele juurdepääsu võimaldamisel või teenindusrajatise käitaja on teenindusrajatisele juurdepääsu võimaldamisel või kasutustasu määramisel kohelnud teda diskrimineerivalt või muul viisil ebaõiglaselt;

5) Tehnilise Järelevalve Ameti määratud tasud ei vasta käesoleva seaduse nõuetele.”;

59)paragrahvi 64¹lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Konkurentsiamet vaatab kaebuse läbi, palub vajaduse korral täiendavat asjakohast teavet ja alustab pooltega konsultatsioone ühe kuu jooksul kaebuse saamisest arvates ning kuue nädala jooksul kogu asjakohase teabe saamisest arvates teeb kaebuse kohta otsuse ja avaldab selle.”;

60)paragrahvi 64¹täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui kaebus on seotud rahvusvahelisele raudteeliinile juurdepääsuga või tasu määramisega, konsulteerib Konkurentsiamet nende liikmesriikide, mida asjassepuutuv rongiliin läbib, reguleerivate asutustega ja vajaduse korral Euroopa Komisjoniga ning taotleb neilt enne otsuse tegemist kogu vajaliku teabe.”;

61)paragrahvi 71 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

62)paragrahvi 71 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) käesoleva seaduse § 4 lõigetes 2–3 sätestatud raamatupidamise eraldatuse nõudest kinnipidamise kontrollimine.”;

63)paragrahvi 71 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) vastavalt käesoleva seaduse § 64¹lõigetele 1–4 raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise kohta esitatud kaebuste menetlemine.”;

64)paragrahvi 71 lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) raudteerajatiste ja raudteeveeremi korrashoiu ning raudteeliikluse korraldamise nõuete täitmise kontrollimine.”;

65)paragrahvi 115 täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

„(9) Kuni 2016. aastal algava liiklusgraafikuperioodini ja nimetatud liiklusgraafikuperioodi kohta määratakse kasutustasud käesoleva seaduse kuni 2016. aasta 31. märtsini kehtinud redaktsiooni kohaselt.”;

66)seaduse normitehniline märkus muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/49/EÜ ühenduse raudteede ohutuse kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 95/18/EÜ raudtee-ettevõtjate litsentseerimise kohta ja direktiivi 2001/14/EÜ raudtee infrastruktuuri läbilaskevõime jaotamise ning raudtee infrastruktuuri kasutustasude kehtestamise ja ohutuse sertifitseerimise kohta (raudtee ohutuse direktiiv) (ELT L 164, 30.04.2004, lk 44–113), muudetud direktiividega 2008/57/EÜ (ELT L 191, 18.07.2008, lk 1–45), 2008/110/EÜ (ELT L 345, 16.12.2008, lk 62–67) ja 2009/149/EÜ (ELT L 313, 28.11.2009, lk 65–74);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/59/EÜ ühenduse raudteesüsteemis vedureid ja ronge juhtivate vedurijuhtide sertifitseerimise kohta (ELT L 315, 03.12.2007, lk 51–78), muudetud direktiiviga 2014/82/EL (ELT L 184, 25.06.2014, lk 11–15);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT L 260, 30.09.2008, lk 13–59), muudetud direktiividega 2010/61/EÜ (ELT L 233, 03.09.2010, lk 27–28) ja 2012/45/EL (ELT L 332, 04.12.2012, lk 18–19);

§ 2. Ühistranspordiseaduse § 31 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Avaliku teenindamise lepingu alusel teostatava liiniveo:

- 1) sõidukilomeetri kõrgeima tariifi ja kõrgeima piletihinna kehtestab raudteeliikluses korraldataval sõitjateveol, välja arvatud valla- või linnasisesel sõitjateveol, valdkonna eest vastutav minister määrusega;
- 2) sõidukilomeetri hinna või piletihinna kehtestab laeva-, väikelaeva- ja parvlaeva- ning lennuliikluses korraldataval maakondadevahelisel sõitjateveol valdkonna eest vastutav minister määrusega;
- 3) sõidukilomeetri hinna või piletihinna kehtestab bussi-, laeva-, väikelaeva- ja parvlaeva- ning lennuliikluses maakonnasisesel sõitjateveol, samuti bussiliikluses piirnevaid maakondi ühendaval kaugliinil ning liinil, mis küll ületab maakonna piiri, kuid mida käesoleva seaduse § 4 lõike 2 alusel loetakse maakonnaliiniks, maavanem korraldusega;
- 4) sõidukilomeetri hinna või piletihinna kehtestab bussi-, trammi-, trollibussi- ning laeva-, väikelaeva- ja parvlaevaliikluses valla- või linnasisesel sõitjateveol, samuti sõitjateveol liinil, mis küll ületab valla või linna piiri, kuid mida käesoleva seaduse § 4 lõike 2 alusel loetakse valla- või linnaliiniks, valla- või linnavolikogu määrusega;
- 5) sõidukilomeetri hinna või piletihinna kehtestab raudteeliikluses korraldataval valla- või linnasisesel sõitjateveol valla- või linnavolikogu määrusega.”.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2016. aasta 1. aprillil.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees